EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 4. 2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore pre obchod s civilnými lietadlami v súvislosti s pristúpením Brazílie k Dohode o obchode s civilnými lietadlami

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore pre obchod s civilnými lietadlami (ďalej len „výbor“) v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia tohto výboru o pristúpení Brazílie k Dohode o obchode s civilnými lietadlami.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o obchode s civilnými lietadlami

Dohoda o obchode s civilnými lietadlami (ďalej len „dohoda“) je mnohostranná dohoda v rámci WTO, ktorej cieľom je odstrániť dovozné clá na všetky lietadlá okrem vojenských lietadiel, ako aj na motory civilných lietadiel a ich súčasti a komponenty, všetky komponenty a podzostavy civilných lietadiel a letové trenažéry a ich časti a komponenty. Dohoda nadobudla platnosť 1. januára 1980.

Európska únia (ďalej len „EÚ“) je zmluvnou stranou dohody[1]. Samostatnými zmluvnými stranami dohody je rovnako deväťnásť členských štátov EÚ[2]. Keďže spoločná obchodná politika patrí do výlučnej právomoci EÚ a členstvo EÚ vo WTO sa vzťahuje na územia, na ktoré sa uplatňuje spoločná obchodná politika (t. j. členské štáty EÚ), Komisia vyjadrí vo Výbore pozíciu v mene Únie a jej členských štátov.

Brazília predložila 14. júna 2022 výboru žiadosť o pristúpenie k dohode spolu s navrhovanými colnými záväzkami.

Výbor 10. októbra 2022 diskutoval o procese preskúmania žiadosti Brazílie o pristúpenie k dohode, pričom ide o prvú žiadosť o pristúpenie, ktorú majú preskúmať členovia WTO v tomto výbore.

Pripravované rozhodnutie Rady, ktoré je predmetom tohto návrhu, umožňuje Komisii vyjadriť vo výbore pozíciu v mene Európskej únie k pristúpeniu Brazílie.

2.2. Výbor pre obchod s civilnými lietadlami

Úlohou výboru je preskúmať vykonávanie dohody a viesť konzultácie o vývoji v odvetví civilných lietadiel s cieľom určiť, či sú na zaistenie pokračovania voľného a nenarušeného obchodu potrebné zmeny.

Rozhodnutia výboru sa prijímajú konsenzom. Ak rozhodnutie nemožno prijať na základe konsenzu, o príslušnej záležitosti sa rozhodne hlasovaním.

2.3. Pripravovaný akt výboru

Hoci zatiaľ nebol dohodnutý žiadny konkrétny dátum, výbor má v blízkej budúcnosti prijať rozhodnutie týkajúce sa pristúpenia Brazílie k dohode (ďalej len „pripravovaný akt“).

Výbor by pripravovaný akt prijal na základe článku 9.1.3 dohody a bodu 5 usmernenia k vykonávaniu článku 9.1.3 dohody. V uvedenom usmernení sa stanovuje, že „[n]a základe rozhodnutia výboru, ktorým sa schvaľujú podmienky pristúpenia, žiadajúca vláda podnikne všetky potrebné kroky na splnenie podmienok pristúpenia a so súhlasom výboru môže

---

[1] Rozhodnutie Rady z 10. decembra 1979 o uzavretí mnohostranných dohôd vyplývajúcich z obchodných rokovaní 1973 až 1979 (Ú. v. ES L 71, 17.3.1980, s. 1 – 2).

[2] Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Estónsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Írsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Malta, Holandsko, Portugalsko, Rumunsko, Španielsko a Švédsko.

žiadajúca vláda uložiť u generálneho riaditeľa WTO listinu o pristúpení, v ktorej sa uvedú dohodnuté podmienky“.

Účelom pripravovaného aktu je umožniť Brazílii pristúpiť k dohode a posilniť voľný a nenarušený obchod v odvetví civilných lietadiel.

Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkom 9.3.1 dohody, v ktorom sa stanovuje, že „dohoda nadobúda platnosť [...] pre každú druhú vládu [...] tridsiatym dňom odo dňa jej prijatia alebo pristúpenia k tejto dohode“.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Všeobecné poznámky

Cieľom tohto návrhu je umožniť EÚ pripojiť sa vo výbore k možnému konsenzu o pripravovanom akte.

Hoci zatiaľ nie je úplne zrejmé, kedy budú signatári schopní dosiahnuť konsenzus, podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí Rada stanoviť pozíciu EÚ vopred.

Navrhovanou pozíciou Únie je podporiť pristúpenie Brazílie k dohode. Komisia to odporúča z týchto dôvodov:

Ponuka Brazílie

Clo a iné poplatky

Brazília ponúka výboru colné záväzky v rámci povinností uvedených v článku 2.1 dohody. Keď sa v rámci výboru ukončia diskusie týkajúce sa colných záväzkov Brazílie a stanoví sa zoznam colných položiek odzrkadľujúcich tieto záväzky, Brazília bude pripravená vo vhodnom čase začleniť bezcolné zaobchádzanie s uvedenými výrobkami do svojej listiny GATT. Po dokončení procesu pristúpenia Brazílie sa dohoda začlení do brazílskeho právneho poriadku.

Brazília už uplatňuje bezcolné zaobchádzanie na všetky výrobky uvedené v navrhovaných colných záväzkoch Brazílie, ak sú určené na použitie v civilných lietadlách. Pokiaľ ide o povinnosti podľa článku 2.1.2, v brazílskych právnych predpisoch sa už bezcolné zaobchádzanie udeľuje výrobkom, ktoré sa používajú na opravu lietadiel. Čo sa týka záväzkov článku 2.2 dohody, Brazília už má systém colného režimu konečné použitie, ktorý poskytuje bezcolné zaobchádzanie porovnateľné so zaobchádzaním poskytovaným inými signatármi dohody, čo nepredstavuje prekážku obchodu ani nie je v rozpore s uplatniteľnými ustanoveniami GATT a ďalšími multilaterálnymi dohodami vyrokovanými pod záštitou GATT.

Technické prekážky obchodu

Pokiaľ ide o povinnosti podľa článku 3 týkajúce sa technických prekážok obchodu, Brazília sa aktívne zúčastňuje na rokovaniach Výboru pre technické prekážky obchodu v rámci WTO a neprijíma žiadnu politiku, ktorá by bola v rozpore s Dohodou o technických prekážkach obchodu.

Vládne obstarávanie, povinné subdodávateľské zmluvy a stimuly

Postupy, usmernenia a procesy obstarávania v Brazílii už sú v súlade s požiadavkami dohody. Vo všeobecnosti viaceré ustanovenia brazílskeho vnútroštátneho zákona o verejnom obstarávaní – zákon č. 14,133/2021 – zakazujú rozdielne zaobchádzanie s domácimi a zahraničnými dodávateľmi. Keďže súčasné právne predpisy už podporujú toto zosúladenie, prevádzkovými zmenami, ktoré poskytol sekretariát riadenia ministerstva hospodárstva prostredníctvom normatívneho pokynu č. 10 z februára 2020, sa zabezpečilo, aby aj zahraničné spoločnosti, ktoré nie sú usadené v Brazílii, mohli mať prístup k možnostiam obstarávania.

Obchodné obmedzenia

Brazília neuplatňuje množstvové obmedzenia ani požiadavky na vydávanie dovozných licencií s cieľom obmedziť dovoz civilných lietadiel spôsobom, ktorý nie je v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami GATT a podľa iných mnohostranných dohôd vyrokovaných pod záštitou GATT. Podobne neexistujú žiadne množstvové obmedzenia ani požiadavky na vydávanie vývozných licencií, ktoré by z obchodných alebo konkurenčných dôvodov boli zamerané na obmedzenie vývozu civilných lietadiel do ostatných signatárskych krajín spôsobom, ktorý nie je v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami GATT a podľa iných mnohostranných dohôd vyrokovaných pod záštitou GATT.

Vládna podpora, vývozné úvery a uvádzanie lietadiel na trh

V roku 2007 sa Brazília stala účastníkom „sektorového dohovoru o vývozných úveroch na civilné lietadlá“ (ASU), ktorý tvorí prílohu k Dohode o štátom podporovaných vývozných úveroch Organizácie pre spoluprácu a hospodársky rozvoj (OECD). Brazílske programy štátnej podpory vývozných úverov sa preto prísne riadia usmerneniami dohovoru ASU, čo znamená, že štátom podporované vývozné úvery neposkytujú za podmienok, ktoré by boli výhodnejšie než podmienky stanovené v dohovore ASU.

Regionálne a miestne samosprávy

Podľa brazílskej ústavy má prezident republiky výlučnú právomoc uzatvárať medzinárodné zmluvy *ad referendum* zo strany Národného kongresu. Okrem toho, ako už bolo uvedené, prijatie právnych predpisov s obsahujúcich ustanovenia dohody federálnou vládou Brazílie po medzinárodnej ratifikácii alebo pristúpení znamená, že táto dohoda je v krajine záväzným právnym nástrojom.

Odporúčanie

Očakáva sa, že pristúpenie Brazílie k dohode pozitívne prispeje k ďalšiemu medzinárodnému otvoreniu trhov s civilnými lietadlami vďaka zvýšeniu počtu zmluvných strán dohody, čo k pristúpeniu povzbudí ďalšie krajiny. Komisia odporúča, aby bola ponuka Brazílie prijatá.

Navrhuje sa preto, aby bola Komisia oprávnená vyjadriť vo Výbore pre civilné lietadlá pozíciu Únie v prospech pristúpenia Brazílie k dohode.

Iniciatíva je plne v súlade s existujúcou politikou. Podobné rozhodnutia boli prijaté napr. v súvislosti s pristúpením Austrálie alebo Nového Zélandu k inej osobitnej dohode WTO, t. j. k Dohode o vládnom obstarávaní.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré

nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“[3].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Výbor je orgánom zriadeným článkom 8.1 dohody.

Akt, ktorý má výbor prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 9.3.1 Dohody o obchode s civilnými lietadlami.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec danej dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

[3] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

2023/0110 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore pre obchod s civilnými lietadlami v súvislosti s pristúpením Brazílie k Dohode o obchode s civilnými lietadlami

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Únia uzavrela Dohodu o obchode s civilnými lietadlami (ďalej len „dohoda“) rozhodnutím Rady 80/271/EHS[4] a dohoda nadobudla platnosť 1. januára 1980.

(2) Brazília predložila 14. júna 2022 Výboru pre obchod s civilnými lietadlami žiadosť o pristúpenie k dohode spolu s navrhovanými colnými záväzkami.

(3) So zreteľom na uvedené záväzky žiadosť Brazílie o pristúpenie k dohode spĺňa požiadavky stanovené v dohode.

(4) Očakáva sa, že pristúpenie Brazílie k dohode kladne prispeje k voľnému a nenarušenému obchodu v sektore civilných lietadiel.

(5) Podľa článku 9.1.3 dohody a bodu 5 usmernenia k vykonávaniu článku 9.1.3 dohody má výbor právomoc prijať rozhodnutie o súhlase s podmienkami pristúpenia.

(6) Je preto potrebné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo výbore v súvislosti s pristúpením Brazílie k dohode,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore pre obchod s civilnými lietadlami, je súhlasiť s pristúpením Brazílie k Dohode o obchode s civilnými lietadlami.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda

[4] Ú. v. ES L 71, 17.3.1980, s. 1 – 2.